

Bron van inspiratie

Geometrie vraagt om geometrie; de stolp als volmaakte vorm in het Noord-Hollandse landschap. Het is een van de onderwerpen in de recente publicatie 'Zee van land', een studie van het polderlandschap in Noord-Holland van de aan de Faculteit Bouwkunde van de TU Delft verbonden landschapsarchitecten Reh en Steenberg. De opdringende stedelijke dynamiek tast de eigenheid en openheid van de polders steeds meer aan en daarmee de in de historie gewortelde agrarische bouwkunst. Een publicatie als de hier vermelde maar ook de recente nota 'Belvédère' vormen bouwstenen voor beleid waarin het streekeigen karakter uitgangspunten zijn. Bovendien is er het predikaat 'Werelderfgoed' voor de Beemster en is de Schermer proeftuin voor de Cultuurhistorische Waardenkaart. Positieve ontwikkelingen elders en de activiteiten voor het Jaar van de Boerderij in 2003, bieden een hoopvolle toekomst voor de Noord-Hollandse polders en zijn beeldbepalende stolpboerderijen. Stolpen die steeds meer als inspiratiebron dienen; voor nieuwe boerderijen en woonhuizen, een kerk, een zwembad, een brug, een muziektempel.

Wij blijven alert. Zo dreigt in Kolhorn een stolp uit het beschermd dorpsgezicht te verdwijnen en zien wij negatieve ontwikkelingen in De Woude waar projectontwikkelaars een stolp ten gelde maken. Zo dreigen erfsloten in de Beemster te verdwijnen en hetzelfde geldt voor de karakteristieke brongasketels. ▲

INHOUD

- ▲ *Bron van inspiratie/Vriendenactie*
- ▲ *Stolp(ver)telling*
- ▲ *Het isoleren van een stolpdak*
- ▲ *Advisering/Stolp-Awards*
- ▲ *Berichten/Stolpen in het nieuws*

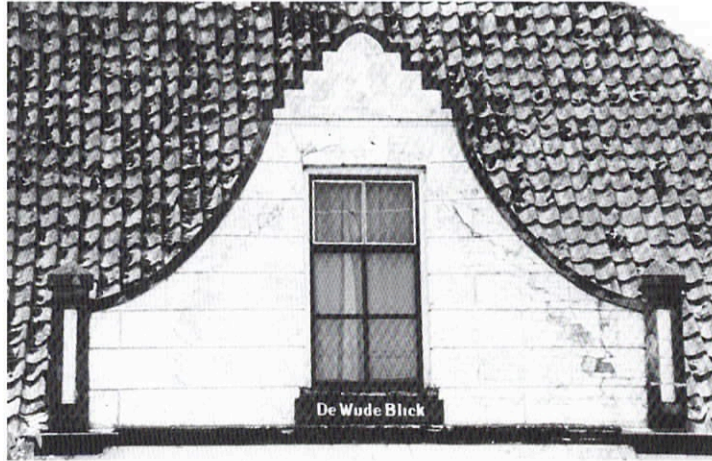

FOTO UIT PRIJSVRAAG KIEK 'N STOLP, 1995

'De Wijde Blick', stolp met halsgevel in de Beemster, Hobrederweg 18. Een 'wijde blik' is voor stolpen essentieel, boerderijen dienen een zo vrij mogelijke omgeving te hebben.

Vriendenactie

Meer dan 900 donateurs telt onze Boerderijenstichting nu, waarvan ongeveer 800 particulieren, vooral boerderijbewoners; onze 'Vrienden van de stolp'. Bij een schatting van 4.000 nog aanwezige stolpen, met 4.000 stolpbewoners, betekent dit aantal dat er nog Vrienden bij kunnen.

Gezien onze ambitie voor een verdere uitbouw van activiteiten en professionalisering van het werk is het noodzakelijk dat onze stichtings-stolp over zoveel mogelijk 'bewoners' beschikt en daarmee over een ruimere financiële armslag. Een actie voor bedrijfs sponsoring is gestart maar nog altijd is de jaarlijkse donatie van de leden voor ons de belangrijkste bron van inkomsten. Dit jaar staat in het teken van werving van nieuwe Vrienden. Met de piramidevormige wervingsfolder werd in enkele dorpen al met succes actie gevoerd en deze actie wordt voortgezet richting brievenbus van stolpbewoners die het legioen van de Vrienden kunnen versterken.

Vrienden werven nieuwe Vrienden

Ook doen wij een beroep op u. Wij stellen het zeer op prijs als u het aantal Vrienden van de stolp helpt uitbreiden met nieuwe leden uit uw kring van burens, vrienden, familie of kennissen. Zo wordt een goede buur een beste Vriend.

Ingesloten bij deze nieuwsbrief vindt u één vel met drie aanmeldingskaarten. Werf drie leden (eventueel minder; liefst meer), vul de namen zelf in en stuur het vel in een gefrankeerde envelop aan ons retour. Wij gaan er van uit dat extra stimulans nauwelijks nodig zal zijn; toch verbinden we aan deze actie ook nog prijzen. Wie tien leden werft ontvangt de fraai uitgevoerde map Landelijke Bouwkunst in Noord-Holland met op A3 formaat 26 plattegronden en bouwtekeningen van historische stolpen. En wie de meeste leden werft krijgt een heel speciale attentie: een overnachting voor twee personen in een stolpboerderij aangesloten bij De Boerenkamer (uitslag: december 2000). Voor toezending van meer vellen met kaarten of, indien gewenst, aantallen piramide-wervingsfolders even contact met het secretariaat: 072-581 68 88.

Lidmaatschap 2000

Ook bijgesloten een acceptgiro voor uw jaarlijkse ledendonatie. De minimumbijdrage is ook dit jaar f 25,-; een hoger bedrag is zeer welkom. Degenen die per machtiging betalen en leden die voor dit jaar al hebben overgemaakt, hoeven deze acceptgiro niet te gebruiken. Wilt u om van ontvangst van de nieuwsbrieven verzekerd te zijn uw naam en adres op de girokaart vermelden? ▲

van Overbeek

Van Overbeek weet van stolpen

UW MAKELAAR!

PURMEREND
Tramlein 8
(0299) 42 88 98

AMSTERDAM
Concertgebouwplein 3
(020) 671 61 91

HOORN
Lepelaar 3
(0229) 27 17 77

STEDE BROEC
Hoofdstraat 215 Bovenkarspel
(0228) 52 10 52

EDAM-VOLENDAM
Kleine Kerkstraat 4
(0299) 37 30 40

**STEENHANDEL
MARTIEN MOL BV**
Tel. 072 - 5091707
Postbus 60 - 1870 AB - Schoorl

- groothandel in oude bouwmaterialen
- in- en verkoop gebruikte straatstenen
- gebikte metselsteen - dakpannen - plavuizen
- wandtegeltjes - ijzerwerk - hekwerk - enz.
- schouwen en oud sanitair

OPSLAG:
Zijperweg 20, industrieterrein Lagedijk
Schagen
Tel. 0224 - 215235

**Hout
aantasting?**

Bel De Houtarts!

- Ruim 40 jaar gespecialiseerd in:
- Onderzoek op houtaantasting
  - Bestrijding houtworm, huisboktor en bonte knaaigever
  - Zwamsanering op hout en muurwerk
  - Polymeer-chemisch herstel van verzwakte balkeinden en houtconstructies
  - Verkoop producten voor vakman en doe-het-zelver
  - KOMO, ISO 9002 en VCA* gecertificeerd

VAN LIEROP
Impregneerbedrijven B.V.

HEERHUGOWAARD • NIJVERHEIDSPLEIN 7 • (072) 574 18 56

Heeft u bouwplannen?

*Bouwer van burger- en utiliteitsbouw,
restauratie, renovatie, onderhoudswerken
en projectontwikkeling.*

Akerbouw b.v.
Geesterweg 6a
1911 NB Uitgeest
0251-315817

NVOB
Nederlands Verbond
van Ondernemers
in de Bouwnijverheid

**Onderlinge Verzekeringsmaatschappij
De Veenhoop**

Hoornseweg 2
1687 ND WOGNUM
telefoon 0229 57 22 57

Speciaal voor de brandverzekering van rietgedekte panden.
Goede voorwaarden met lage premies.

Voorbeeld: brand-/stormverzekering woonboerderij steenriet
vanaf f 1,85 %_{oo}

**Professionele tuinaanleg
& onderhoud**

Gouw 105, 1616 DC Hoogkarspel,
tel. 0228-56 45 25 / 06-53 78 51 24

**ARNOLD'S
BOUWMATERIALEN**

**in- en verkoop
oude bouwmaterialen**

met name:
oude handvorm metselstenen
(Waal-, Vecht- en Rijnformaat),
plavuizen, tegels,
oude straatklinkers, etc.

Corr.adres: Magnusstraat 19, 1741 GP Schagen
Tel/fax: 0224 - 21 72 11 Mobiel: 06 - 53 85 88 66

*Sinds 1924 een
begrip in de regio*

S I J M

RIETDEKKERSBEDRIJF

DORPSTRAAT 179 1689 GB ZWAAG
TELEFOON: 0229 - 262140 FAX: 0229 - 262140

STOLPEN-INVENTARISATIE VORDERT Stolp(ver)telling

Stolpenteller aan het werk in Westerblokker

Druk in de weer zijn ze, de leden van zo'n 40 historische verenigingen. Als stolpentellers fietsen ze door dorp, stad en streek en noteren elke stolp. Omdat niet elk dorp in Noord-Holland een historische vereniging heeft, zijn ook nog ruim 20 vrijwilligers op pad.

De inventarisatie is in 1999 gestart en de opzet is dat de eerste fase (de telling met adres en basisgegevens plus twee foto's) dit jaar is afgerond. Vervolgens worden in fase 2 aanvullende gegevens verwerkt. Alle gegevens en het beeldmateriaal worden verwerkt in de Beeldbank en is daarmee openbaar toegankelijk. Met deze inventarisatie komt een overzicht van het stolpenbestand in de provincie beschikbaar. Waar de stol-

pen staan, in welke staat, met welke functie en de belangrijkste details. Voor onze Boerderijenstichting van belang als middel tot het vergroten van de kennis en het behoud van de landelijke bouwkunst. Zo kan, met hantering van de gegevens, alert worden ingesprongen als stolpen worden bedreigd. Het project is opgezet met de stichting Geschiedbeoefening Noord-Holland en de Welstandszorg Noord-Holland en past in de activiteiten van het Jaar van de Boerderij 2003. Een proefproject staat op stapel in het droogmakerijgebied Beemster en Schermer, alsmede Graft-De Rijk, incl. Starnmeer.

Op 15 maart was de inventarisatie in 21 plaatsen klaar. Hier een overzicht met de getelde stolpen:

- 71 Wervershoof (incl. nieuwbouwstolpen)
- 57 Ursem (incl. Mijzen)
- 25 Beets
- 36 Hoorn (Zwaag)
- 20 Hoorn (Westerblokker)
- 23 Hoorn (rest binnen gemeente)
- 13 IJpendam
- 34 Edam (incl. deel Purmer)
- 46 Langedijk (Broek; Zuid- en Noord-Scharwoude, Oudkarspel)

De Vereniging Oud Hoorn rondde de telling af in januari. Geteld en gefotografeerd werden de stolpen binnen de gemeentegrens waaronder die van Zwaag, deel Zwaagdijk, Bangert en Westerblokker. 'Niemand binnen onze gemeente was in staat het aantal stolpen te noemen', zo lieten ze ons weten. 'Twintig hooguit', volgens de voorzitter (van Oud-Hoorn, red.), 'veertig misschien?' meende bestuurslid Henk Overbeek. Verrassend was het dat het telwerk uiteindelijk op 79(!) stolpen stakte. Dat helaas het proces van daling van het aantal stolpen door de tijd heen nog steeds aan de gang is, bewees de sloop van Lageweg 3, reeds drie dagen na het klaren van de inventarisatieklus. De vereniging constateert verder het merkwaardig te vinden dat er op het grondgebied van de gemeente (nog) geen gemeentelijk monument aangewezen is; van de 78 stolpen zijn er 2 Rijksmonument en één is er voorts voor die status aangewezen.

Om de 'witte plekken' te inventariseren meldde het Westfries Genootschap een oproep voor het inschakelen van vrijwilligers, gevolgd door een oproep in de pers, radio en TV. Meer dan 20 personen gaven zich op, waaruit de grote interesse in het wel en wee van de stolpboerderij blijkt. Een aantal ervan is bezig.

- 42 Hauwert
- 21 Jisp (incl. Spijkerboor)
- 57 Warder
- 43 Middelle
- 6 Hobrede
- 53 Velsen (ook andere types)
- 0 Marken
- 0 Wieringermeer

Stolp aan de Mijzerdijk.

KAANDORP
Aannemersbedrijf
& Interieurbouw

Onze dank voor stolpenbouwer Kaandorp te Middenbeemster voor de 'Herenboerderijbijdrage'.

BouwCenter BBN

"Ik vraag het gewoon aan BouwCenter"
Specialist in baksteen en dakpannen

Kantoor en Toonzaal "De Doelen", Achterstraat 2, Hoorn, Tel: 0229-283700, Fax: 0229-283777

Vestigingen:

Hoorn, Schelphoek	Tel: 0229-283700	Purmerend, BouwCenter Van Bekkum	Tel: 0299-421315
Medemblik	Tel: 0227-541844	Katwijk, BouwCenter Dijkstra Katwijk	Tel: 071-4029310
Den Helder	Tel: 0223-632224	Edam, BouwCenter Eeltink	Tel: 0299-372424

Voor al uw: • Hout- en Timmerwerken
• Renovatiewerkzaamheden
• Onderhoudswerken • Kleine nieuwbouw

*Tevens plaatsen wij
kozijnen, ramen en deuren*

H.G. Jonk & Zn.
Aannemingsbedrijf

Westeinde 26-28 - 1636 VE Schermerhorn
Tel. (072) 502 14 90 - Faxnr. (072) 502 25 13

MAATWERK IN:

**KOZIJNEN
RAMEN
DEUREN
TRAPPEN
LIJSTWERK**

Visser H raam

Tel. (075) 617 79 84, Zaandam

op / maat

Postbus 566 1620 AN Hoorn
Dampden 10 Hoorn
Telefoon (0229) 25 87 58
Fax (0229) 23 87 68
E-mail metaal@opmaatwf.nl

**Sierpoorten en hekwerken
in diverse stijlen en uitvoeringen**

**ARCHITECTEN- EN
INGENIEURSBUREAU
W.A. DE HERDER BNA**

Varkensgrasweg 3 - 5
WESTERLAND - HIPPOLYTUSHOEF

telefoon: 0227 - 591474
telefax: 0227 - 591931

de Zinger

Traditionele stijlinterieurs

**Ontwerp en uitvoering van
interieurbetimmeringen
in traditionele en
landelijke bouwstijl.**

**Gespecialiseerd in:
keukeninterieurs met
onopvallend geïntegreerd
hedendaags comfort.**

Toonkamer en opslag:
Noorddijk 18, Noordbeemster
Telefoon 0299 690273
Fax 0299 690474
Geopend: dinsdag t/m zaterdag
van 11.00 tot 17.00 uur.

30 april en 1 mei gesloten.

**Antieke bouwmaterialen
en restauratiewerken.**

Leveringen van o.a.:

- **Hang- en sluitwerk**
Houten deurknoppen en ladenknoppen, wervels - staartwervels van klein tot groot, deurkrukken in gietijzer, messing, messinghoorn, knoppen van porselein enz., handgesmede vlinderscharnietjes, kruisgehengen - duimgehengen, grendels enz.
- **Wandtegels**
De mooiste 'replica witjes' 13 x 13 en tegeltableau's. Originele 15 x 15 en randtegels enz.
- **Sanitair**
- **Binnen- en buitendeuren**
- **Deurroosters en levensbomen**
- **Schoorsteenmantels**
In marmer en hout.
- **Balusters, trapspijlen, trapleuningen, hekwerken en nog veel meer authentiek materiaal.**

Tevens levering van:

- Aquamarijn natuurverven op lijnolie basis.
- De originele Noorse teer.

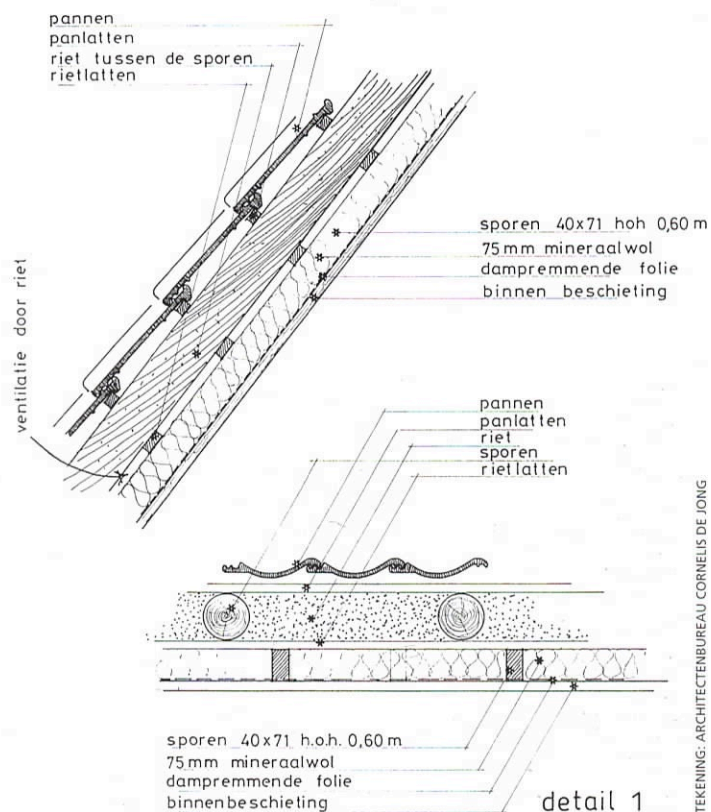

Het isoleren van een stolpdak

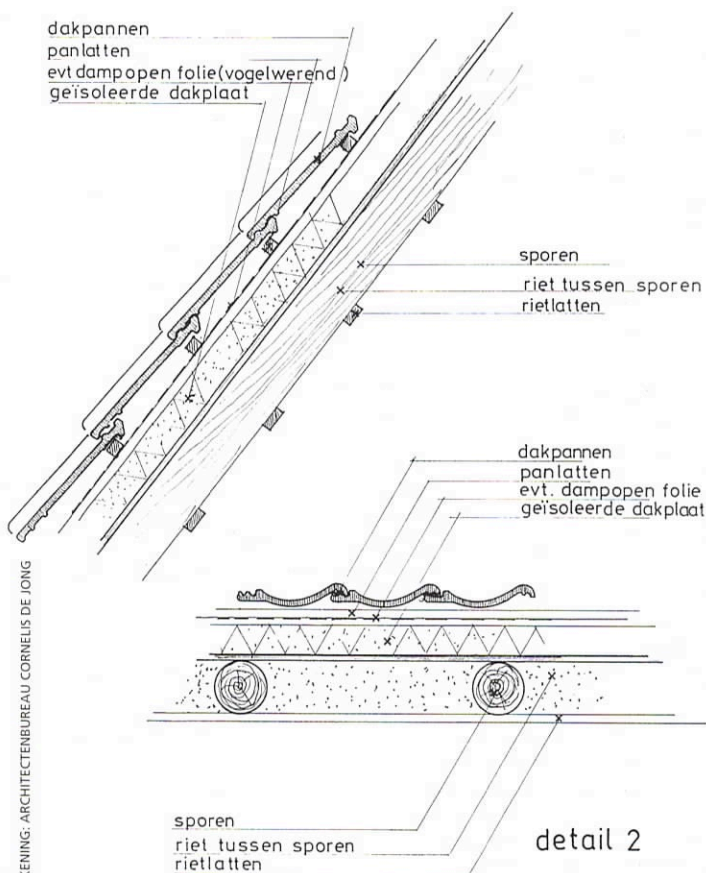
Deel 1: Dakpannen

Isolatie is een hot-item. Wij merken dat elk jaar weer bij de aanvragen voor bouwkundige adviezen. Maar ook tijdens de stolpexcursies komt het isoleren van een stolpdak stevast ter sprake. Bovendien is dakisolatie bij het geven van een woonbestemming aan een (hele) stolp vaak een noodzakelijk fenomeen. Gelet op de maatvoering is het isoleren van een stolpdak vaak een omvangrijk karwei, waarbij er soms verschillende inzichten bestaan voor de juiste toepassing van constructie en materiaal. De Boerderijenstichting heeft voor zowel het met pannen gedekte dak, als voor het rietgedekte dak, vier bruikbare oplossingen uitgewerkt. Twee voor pannen en drie voor riet. Maar nu eerst pannen.

Veel stolpen zijn gedekt met dakpannen. De panlatten waarop de pannen hangen, rusten op sporen of sparren. Dit zijn rondhouten stammetjes van ongeveer 12 cm doorsnee. Tussen deze sporen, die hart op hart circa 40 cm uit elkaar liggen, is in de zelfde richting als de sporen, riet aangebracht. Evenwijdig aan de panlatten zijn aan de onderkant van de sporen ook latten gespijkerd om het riet tussen de sporen op te sluiten. Zo'n dakbedekking is uitstekend voor boven een koestal. De vochtige, warme damp van de beesten kan goed tussen het riet verdwijnen. Het riet isoleert de stal voldoende, maar biedt bij bewoning - bijvoorbeeld bij het toepassen van een of meer zolderkamers - een te lage isolatienorm.

TEKENING: ARCHITECTENBUREAU CORNELIS DE JONG

TEKENING: ARCHITECTENBUREAU CORNELIS DE JONG

Detail 1

Na-isolatie binnenzijde bij bestaande dakconstructie. Dakconstructie bestaat uit sporen kap met riet tussen de sporen en gedekt met pannen. Aan de binnenkant regels (rechte sporen) aanbrengen tegen de rietlatten. Tussen de regels isolatie aanbrengen en voorzien van een dampremmende folie. Afwerken met gipsplaat of houten beschieting. Extra voorzieningen voor het aansluiten van het dak op de goot zijn bij deze constructie niet nodig.

Detail 2

Na-isolatie buitenzijde bij bestaande dakconstructie. Dakconstructie bestaat uit een sporen kap gedekt met pannen. Aan de binnenzijde (riet)latten tegen de sporen spijkeren. Dakpannen verwijderen. Nu riet tussen de sporen aanbrengen (in de zelfde richting als de sporen), daarna aan de buitenzijde geïsoleerde dakplaten monteren en aftimmeren met panlatten. Dakpannen herplaatsen. Bij oudhollandse pannen eventueel damp-open folie aanbrengen om vogels te weren. Extra voorzieningen aanbrengen ter plaatse van de aansluiting van het dak met de goot!

Deze methode is onder andere toegepast bij de restauratie van museumboerderij Westerherm in Middenbeemster om het aanzien van binnenuit te sparen.

aannemersbedrijf

M. DUINMAIJER bv

*nieuwbouw
verbouw
restauratie
onderhoud
houtskeletbouw
machinale houtbewerking*

Oostdijkje 8, 1483 AA De Rijp
tel: 0299 - 673487 / 671345
fax: 0299 - 674626

AARDINGEN & BLIKSEMBEVEILIGING

G. de Boer v.o.f.

Witte Paal 41
1742 NL SCHAGEN
Tel. 0224-217045
Fax 0224-296951

*Voor verantwoord
tweede gebruik
van uw stolp*

Architektenburo Cornelis de Jong bna

Middenweg 189, 1462 HM Middenbeemster
telefoon 0299 681407, fax 0299 683473

van der Bel b.v. SLOOPWERKEN EN ASBESTSANERING

- Sloopwerken • Renovatiesloopwerk
- Asbestsanering • Brandschade-, c.q. opruimingswerkzaamheden

Zuiderzeestraat 16, 1719 LA Aartswoud
Telefoon 0229-581327, Fax 0229-582772

LAST VAN HOUTWORM? BEL GRATIS: 0800 - 0242000

Attack Pestcontrol is reeds 35 jaar gespecialiseerd in houtverduurzaming en vogelwering. Gratis vrijblijvend inspectie en advies. Door heel Nederland.

HEERHUGOWAARD
ATTACK®
DE BESTE VERDEDIGING

S.V.O.
GEDIPLOMEERD

VOORHEEN ZUURBIER'S ONGEDIERTEBESTRIJDING

buro architect w.schagen h.b.o. b.n.a.
leijerdijk 13 1733 ja nieuwe niedorp telefoon (0226) 411644 fax 413104

Advisering

Onze Boerderijstichting kan u 'op locatie' deskundig van advies dienen. Het aantal uitgebrachte adviezen blijft groeien: waren dat er in 1998 29; vorig jaar waren het er 34. Om een indruk te geven van de verschillende vragen is hier een overzicht van deze 34 verstrekte adviezen in 1999.

(de meeste aanvragers hadden meer dan één vraag)

- ▲ 9x Bouwkundige staat i.v.m. renovatie/restauratie
- ▲ 6x Bouwkundige staat i.v.m. aankoop
- ▲ 6x Veranderen gevelindeling
- ▲ 6x Kap/dakconstructie
- ▲ 5x Splitsing; geschikt maken voor bewoning door 2 of meer woon-eenheden
- ▲ 5x Aanbrengen dakkapel/dakramen
- ▲ 5x Vierkantsconstructie
- ▲ 5x Isolatie
- ▲ 4x Ornamenten/bouwdetails
- ▲ 3x Algemene vragen over onderhoud
- ▲ 3x Houtwormbestrijding
- ▲ 3x Ramen/kozijnen/raamindeling
- ▲ 3x Historie
- ▲ 2x Verzakkende muren/scheurvorming
- ▲ 2x Suggesties voor algemene herindeling
- ▲ 2x Nieuwe indeling darsruimte/darsdeur
- ▲ 2x Plafondconstructie in vierkant
- ▲ 2x Verbouwen/vergroten stal/(hooi-)schuur
- ▲ 2x Rieten dak
- ▲ 2x Vloerconstructie/fundering
- ▲ 2x Muren en ramen terugbrengen in oorspronkelijke stijl
- ▲ 2x Vochtproblemen
- ▲ 2x Kleuren van het schilderwerk
- ▲ 2x Dakgoten
- ▲ 2x Schoorsteen/open haard
- ▲ 2x Metselwerk/voegwerk
- ▲ 2x Erfindeling
- ▲ 2x 'Bijpraten' na eerder advies
- ▲ 1x Aanbrengen slaapkamer
- ▲ 1x Aantasting vierkantsstijlen
- ▲ 1x Bliksemafleiding
- ▲ 1x Brandmuur

gevallen werden ook adressen verstrekt van leveranciers en bedrijven en in een aantal gevallen werd doorverwezen naar een architect en naar de gemeente i.v.m. bestemmingsplan; aanvragen en regelingen. Adviezen werden onder meer gegeven na behandeling door de Monumentenwacht en soms na verwijzing door gemeenten.

Naast deze adviezen op locatie zijn telefonisch en schriftelijk meer dan 100 adviezen en doorverwijzingen verstrekt.

Herkomst van de aanvragers (*huidige woonplaats/plaats object*):

- ▲ Alkmaar/Heiloo
- ▲ Amsterdam/Zuidermeer
- ▲ Andijk
- ▲ Bergen
- ▲ Burgervlotbrug
- ▲ Edam
- ▲ Eenigenburg
- ▲ Egmond-Binnen
- ▲ Enkhuizen
- ▲ Grootchermer
- ▲ Haarlem/Akersloot
- ▲ Heemskerk
- ▲ Heerhugowaard (2)
- ▲ Heiloo/Zandwerven
- ▲ Koedijk
- ▲ Koog aan de Zaan/Kwadijk
- ▲ Laren/Middelie
- ▲ Lutjewinkel
- ▲ Middelie
- ▲ Middenbeemster
- ▲ Nieuw Vennep/Bennebroek
- ▲ Oostwoud
- ▲ Schagen
- ▲ Schagerbrug
- ▲ Sint Maarten
- ▲ Sint Maartensbrug (2)
- ▲ Uitgeest
- ▲ 't Veld
- ▲ Velsbroek/Oostwoud
- ▲ Westbeemster
- ▲ Wormerveer
- ▲ Wijdemorner ▲

Vele malen werden vragen gesteld naar subsidiemogelijkheden. In de meeste

Stolp-Awards

De Stolp-Award 1999 ging in tweevoud naar De Zijpe. Boerderijstichting-voorzitter Evert Vermeer verleende de Awards aan de Historische Vereniging en aan het Comité Zijpe 400 op de drukbezochte, zonovergoten wintermiddag van 10 december vorig jaar. De Stolp-Award, een prijs om activiteiten voor het behoud van de stolp te waarderen, werd hiermee voor de 18de en 19de keer uitgereikt.

De Award voor de Historische Vereniging werd verstrekt voor de grote aandacht die de stolp in het werkgebied van deze zeer actieve vereniging inneemt (o.a. met haar werkgroep Boerderijnamen) en de voortreffelijk gedocumenteerde inventarisatie van stolpen, bijgewerkt in het kader van ons provincie-breed inventarisatieproject. Het Comité Zijpe 400 heeft in het Zijper jubeljaar van 1997 gezorgd voor een blijvende ode aan de stolp: de Stolpbrug in Sint Maartensbrug. Een brug met de stolp als inspiratiebron en als educatief bouwwerk; geesteskind van kunstenaar Joke Zaal en architect Jan Kramer en met inspanning van velen tot stand gekomen. (Tip: ga eens kijken, klim omhoog en ervaar zowel de machtige constructie van deze opengewerkte stolp als het prachtige uitzicht over de Grote Sloot).

Na bezoek aan de Stolpbrug, waar H. Heijink namens het Comité de ontstaansgeschiedenis memoreerde, togen de genodigden naar het Gemeentehuis in Schagerbrug. Hier vond de uitreiking van de Awards plaats. Mede door de genoegeelijke ontvangst door het gemeentebestuur kunnen we spreken van een zeer geslaagde ceremonie. ▲

Evert Vermeer reikt de Awards uit aan P. Morsch (Historische Vereniging De Zijpe) en H. Heijink (Comité Zijpe 400)

FOTO: GEORGE STOEBENBROEK

Berichten

De Eenhoorn

Recent verscheen het boek 'Boerderij De Eenhoorn, een monument in de Beemster'. De geschiedenis van deze monumentale stolp uit 1682 werd ont-
rafeld door Niek van der Lee en Marianne Teunis. Het boek is te koop bij VVV Beemster en boekwinkels in de regio.

Fietsroute

Langs de Eenhoorn, de Lepelaar, Broedersbouw, de Ark van Noach en de Grote Bijenkorf: monumentale stolpen

in de Werelderfgoed-droogmakerij de Beemster. Fiets langs deze (en andere) juweeltjes met het lanen- en dijk-landschap in lentetooi met onze fietsroute De Stolp te kijk, deel 3. Tekst, foto's en kaartje in handige vouwfolder. Voor f 3,50 (incl. porto) te verkrijgen per ingevuld girootje of bestellen bij het secretariaat (zie colofon).

SHBO 40 jaar

De stichting Historisch Boerderijonderzoek viert het 40-jarig bestaan op 25 mei in de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. Als leidraad voor het jubileumjaar is gekozen

voor het thema: De boerderij als inspiratiebron.

Lezingen en tentoonstelling

Voor een gehoor van zo'n 150 (!) geïnteresseerden gaf ons bestuurslid Sander Douma een lezing in Warmenhuizen, georganiseerd door de Historische Vereniging Harenkarspel. Op 11 april is Alkmaar aan de beurt (Historische Vereniging Alkmaar). Onze tentoonstelling De stolp in beeld is van 10 mei t/m 8 juni te zien in Oosthuizen (gemeentehuis Zeevang) en daarna t/m 13 september in Museum Jan Lont op Wieringen. ▲

STOLPEN IN HET NIEUWS

Uit het Noordhollands Dagblad, verzameld door Ed Dekker, journalist.

Een compleet nieuwe stolp in aanbouw in HENS BROEK, zonder vierkant: van hout noch van staal. Architect Maarten Koning laat de kap rusten op de eerste verdiepingvloer.

Een stolp op een bouwka-
vel in SCHAGEN; geen twee vrijstaande huizen. Het college van B&W vindt op die plek alleen een stolp acceptabel.

Zo kan het ook: in SCHOORL blijven alleen het vierkant en een deel van de gevel staan, de rest van de stolp wordt op-nieuw opgetrokken en gesplitst in twee wooneenheden. Net als de gemeente Schoorl maakt ook de gemeente

Heerhugowaard het splitsen van stolpen onder voorwaarden simpeler.

HARENKARSPTEL wil regels voor nieuwbouw van oude stolpen in het buiten-gebied aanpassen. Door toe te staan dat nieuwe stolpen groter mogen worden, gaat de stolp als bouwvorm niet verloren.

Verval dreigt voor een rijksmonument in DEN HELDER. Deze voormalige ziekenboeg in stolpvorm voor Duitse militairen wordt geheel aan zijn lot overgelaten.

Een piramide rijst op in MEDEMBLIK, aan de kust van het IJsselmeer. Het nieuwe

zwembad Zuiderzee krijgt de contouren van een stolpboerderij.

Boerderijbranden in WIERINGERWAARD (stolp verloren gegaan) en op Texel (de boerderij Bland en Berg blijft grotendeels gespaard).

Geen restaurant, geen bowlingbaan, geen sportzaal in Kent U Zelve. Deze forse stolp in OBDAM, al lang buiten agrarisch gebruik, krijgt definitief een woonbestemming.

Veelbesproken plannen voor verbouwing van een stolp in EDAM tot stadsboerderij nemen vastere vormen aan. ▲

Nieuwsbrief nr. 27 van de Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp', april 2000.

Secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, telefoon 072 - 581 68 88, fax 072 - 581 68 87, e-mail stolpen@xs4all.nl.

Giro 338181 t.g.v. Boerderijenstichting Noord-Holland, Bergen NH.

Redactie: Mart Groentjes en Willem Messchaert

Grafische verzorging: Carla Buijsman, Le Bureau, Zwaag (0229 - 21 73 46)

Advertenties: Mooijman Media- en Projectmanagement, Zwaag (0229 - 24 46 27)

Druk: Mecco Offset, Zwaag

Opplage: 1.600 exemplaren

De nieuwsbrief verschijnt 3 maal per jaar.

ISSN 1566-8843

Het bestuur van de Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp':

E. Vermeer (voorzitter)
Larixplantsoen 15, 1702 XG Heerhugowaard
M. Groentjes (secretaris)
Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen
J. van Diepen (penningmeester)
Zuiderdracht 14, 1696 AL Oosterblokker
W. Messchaert (perscontacten, vierkantdeling)
Stierop 1, 1911 NG Uitgeest
S. Douma, Schermerhorn
C. de Jong, Middenbeemster
N. de Vreeze, Amsterdam
W. Schermerhorn, Grootchermer
F. Truijten, Zuiderwoude
P. Verhoeven, Heerhugowaard
A. Zandt, Twisk

Erelid:

dr. ir. R. van de Waal, Heemstede

De adviseringscommissie:

S. Douma, A. Geertman (boerenerven), C. de Jong, ing. P.J. Pretz (secretaris) en F. Truijten.

Advisering

Het is mogelijk adviezen m.b.t. constructief-technische onderwerpen 'op locatie' uit te brengen. Voor een dergelijk (eerste) advies wordt een bijdrage van f 75,- (donateurs) of f 100,- (niet-donateurs) in rekening gebracht.

Verzoeken om advies te richten aan de secretaris van de adviseringscommissie: ing. P.J. Pretz, Kanaaldijk 142, 1831 BA Koedijk.

Telefonisch dagelijks bereikbaar tussen 10.00 en 16.00 uur: 072 - 562 47 05.

De activiteiten van de Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp' worden mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de stichting Welstandszorg Noord-Holland, de Dr. Hofsteestichting en bedrijfs sponsoring.